

1. Shemot 25:8-9

And they shall make a Mikdash for Me, and I will dwell in their midst, according to all that I show you, the form of the Mishkan and the form of all of its implements, and so shall you do.

2. Rashi to Shemot 25:9, based on Talmud, Shevuot 15a

אם יאבד אחד מן הכלים או כשתעשו לי כלי בית עולמים, כגון שולחנות ומנורות וכיורות ומכונות שעשה שלמה, כתבנית אלו תעשו אותם.
If one of the implements is lost, or when you want to make an implement for the Beit haMikdash, like the tables, *menorot*, sinks and [their] bases that Solomon made, make them according to this form.

3. How did the Beit haMikdash differ from the Mishkan?

- A larger mizbeiach
- More menorot and shulchanot
- Two extra keruvim, standing on the ground in the Kodesh Kodashim

4. Some of the justifications for changes

- Only the general form or ratio must be preserved (Mizrachi, Abarbanel, Or haChaim from Zevachim 62a)
- The mizbeiach was an exception to the rule (Gur Aryeh)
- Shlomo did it via a transmitted prophecy (Divrei Dovid, Or haChaim and Torat Moshe, all based on Divrei haYamim I 28:11-19 and Midrash Shemuel 15:3)

5. Rabbi David ibn Abi Zimra, Responsum 6:2289

שאלת על מה שכתב רש"י בפרשת יתרו... וקשיא לך והלא שלמה הוסיף שנים...
תשובה: זו אינה לרש"י ז"ל אלא היא שנויה במכילתא. וצריך שתדע שכל מה שעשה שלמה על פי הנבואה עשה כמו שמסר לו דוד אביו, הכל בכתב מיד ד' עליו השכיל, כל מלאכת התבנית כאשר מצינו שעשה מזבחות אחרים ומנורות ושולחנות וכלים אחרים ולא עשה ארון אחר ועשה שני כרובים אחרים גבוהים עשר אמות והיו כנפיהם גבוהים על הארץ ועל הכרובים שעשה משה כמבואר בכתובים...

You asked regarding what Rashi wrote in Parshat Yitro... You are bothered: Solomon added two...

Answer: This is not Rashi, but a Mechilta. And you must know that all that Solomon did was via prophecy, as conveyed to his father David, all in writing from the Hand of Gd, Gd gave him insight. All of the design, as we have seen that he made other altars and *menorot* and tables and other vessels, but he did not make another ark, and he made two other cherubs, ten cubits tall, their wings high over the ground and over Moshe's cherubs, as explained in the text...

6. Abarbanel, Commentary to Melachim I 6:11

שלמה נתעצם מאד לעשות בנין הבית בקיום מופלא, אם מפאת האבנים שהיו אבנים גדולות ואבנים יקרות אבני גזית, לעד בצור יחצבון, ואם מפאת העצים שהיו עץ ארו שלא יכנס בו עפוש בשום זמן, וכל זה היה למען יעמדו הדברים ההם כימי השמים על הארץ...

Solomon worked hard to construct the House in a marvelous way, whether in terms of the stones, which were large and valuable, *gazit*, eternal, mined from the boulder (cf. Iyov 19:24), or in terms of the wood, cedar wood which would never rot, and all of this was so that these would endure as long as the heavens are above the earth...

7. Midrash, Otzar Midrashim pg. 476

"ויעש שלחנות עשרה," כדי להרבות זרעים. ולמה לא עשה משה אלא אחד? שלא היו צריכין במדבר לזרעים הרבה... "ויעש את מנורות הזהב עשר" כנגד עשרה דברות, וכל מנורה יש בה שבע נרות הרי ע' כנגד שבעים אומות, שכל זמן שהנרות דולקות האומות מתכבשין ומיום שכבו הנרות מתגברין, ותורה נמשלה בנר...

"And he made ten tables" to increase the produce. Why did Moshe make only one? Because they did not need much produce in the wilderness... "And he made ten gold *menorot*" parallel to the Ten Commandments. And each *menorah* has seven lamps, totaling seventy, parallel to the seventy nations, for as long as the lamps burn, the nations are controlled, and from the day the lamps were extinguished the nations became mightier, and Torah is compared to a lamp...

8. Rabbi Amnon Bazak, (2) פרק ו' (2)

המשכן היה מקום זמני להשראת השכינה, ולא היה קשור למיקום גאוגרפי מסוים; משום כך שרתה בו השכינה בין הכרובים שעל הכפורת אשר על ארון העדות... המקדש, לעומתו, מייצג ישיבת קבע... לכן הכרובים, המציינים את מקום השראת השכינה, שוב אינם קשורים לכלי, כי אם למקום גאוגרפי...

The Mishkan was a temporary place for the Shechinah to be manifest, and it was not tied to a particular geographic location. Therefore, the Shechinah was manifest between the keruvim atop the lid of the Aron of testimony... the Mikdash, on the other hand, demonstrated permanent residence... Therefore, the keruvim, marking the location of the manifestation of the Shechinah, would not be tied to a vessel, but to a geographic site...

9. Rabbi Chaim of Volozhin, Nefesh haChaim 1:8-9

והנה דור המדבר שזכו להיות מאוכלי שלחן גבוה לחם מן השמים דבר יום ביומו. ושמלתם לא בלתה מעליהם. ולא היו צריכים לשום עסק פרנסה בעולם כלל. לד"ה לא מקרו 'עושין רצונו של מקום' אא"כ היו מסתכלין כלפי מעלה ביושר גמור ומשעבדין את לבם רק לתורה ועבודה ויראתו ית"ש, יומם ולילה לא ימוש מפיהם דברים ככתבן ממש, בלי נטות אל הצד כלל אף שעה קלה לעסק פרנסה... אמנם בימי שלמה שהיו כלל המון ישראל צריכים ומוכרחים לנטות מעט אל הצד לעסק הפרנסה עכ"פ כדי חיי נפש, שזה עיקר אמיתת רצונו ית' לדעת ר' ישמעאל... רק שגם בעת עסקם בפרנסה יהא לבם נוהג בחכמה בהרהור ד"ת, לכן העמידו אז בתחלה את הכרובים לפי מה שיהיו עושין רצונו של מקום פניהם מצודדין מעט...

The generation of the wilderness, who merited to eat of the celestial table, bread from the heavens each day, and their clothing never wore out, and they needed no livelihood at all, according to all they are not called "performing Gd's will" unless they look heavenward fully and bind their heart only to Torah and service and awe of Gd, never leaving their mouths day and night as it is written [in Yehoshua], literally, without turning to the side at all, even for a moment, for matters of livelihood... But in the days of Solomon, when the masses of Israel needed and were required to incline a bit to the side to pursue a livelihood, at least enough to survive, which is the essential truth of Gd's will according to Rabbi Yishmael... Just that even when they are involved in their livelihood, their heart should engage in wisdom and thoughts of Torah. Therefore, they set up the keruvim initially according to their performance of the Divine will, their faces angled a bit...

10. Rabbi Moshe Sofer (Chatam Sofer), Torat Moshe to Shemot 25:9

נלע"ד דעיקר קרא לקולא אתי' שנוכל לשנות הבנין והכלים בכל פעם ופעם עפ"י מראה שיראה הי"ת לנביאי הדור, אף על גב דבשאר מצות התורה אין שומעים לנביא לשנות כ"ש, מ"מ מצוה זו דבנין בהמ"ק וכליו מעיקרא הכי ניתנה בתנאי שישתנה עפ"י מראה, והיינו דקאמר ככל אשר אני מראה אותך וכן תעשו לדורות עפ"י מראה שאראה לנביאי הדורות

It appears, in my humble opinion, that the main point of the verse is a leniency, that we may change the structure and the implements at all times via a vision Hashem will show to the prophets of the generation. Even though for the rest of the mitzvot of the Torah we would not listen to a prophet to change anything, still, for this mitzvah of building the Beit haMikdash and [creating] its implements it was given thus, on condition that it change via a vision. Thus it said, "According to all that I show you, and so shall you do" for the generations, via a vision I show the prophets of the generations.